

Asia: VN/33963/2024

## **Lausuntopyyntö hallituksen esityksestä kotoutumisen edistämisestä annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi**

### **Lausunnonantajan lausunto**

#### **Kotoutumista ja kielitaitoa edistävien koulutusten uudistaminen**

Päijät-Hämeen hyvinvointialue pitää tärkeänä lakiesityksen painotusta suomen kielen taitoa edistäviin koulutuksiin. Kielitaito on kotoutumisen kannalta yksi tärkeimpiä tekijöitä. On kannatettavaa, että lakiesityksessä on kiinnitetty huomiota kielitaitoa edistävien koulutusten uudistamiseen sekä suomalaisen yhteiskunnan toimintatapojen omaksumisessa ohjaamiseen. Kielikoulutuksia tulee olla riittävästi.

#### **Kotoutumisen edistämisen rahoituksen säästöt**

Hyvinvointialueen on järjestettävä alueella asuvien tarpeen mukaiset sosiaali- ja terveyspalvelut sekä tulkkauspalvelut, joten riittävän rahoituksen varmistaminen on välttämätöntä. Hyvinvointialueelle maksettavan laskennallisen korvauksen määräaikainen tasoleikkaus vuosille 2027-2028 ei tue kotoutujien tosiasiallista palvelutarvetta.

Täydentävästä ja ehkäisevästä toimentulotuen kustannusten korvaamisesta sekä ihmiskaupan uhrille annetuista palveluista ja tukitoimista aiheutuneiden kustannusten korvaamisesta luopuminen ei lakiesityksen mukaan vaikuta hyvinvointialueiden talouteen, koska kotoutumislain mukainen rahoitus siirrettäisiin hyvinvointialueiden rahoitukseen. On olemassa riski, että rahoituksen leikkaaminen/ poistaminen lisää hyvinvointialueen kustannuksia.

Päijät-Hämeen hyvinvointialue kiinnittää erityistä huomiota jatkuviin kotouttamisen edistämistä koskeviin muutoksiin, jotka vaikeuttavat kehittämistyötä ja uudistusten vakiinnuttamista kustannusvaikuttavasti. Uudistusten osalta keskiössä on oltava uudistusten yhteisvaikutus ja riittävän rahoituksen turvaaminen huomioiden hyvinvointialueiden tehtävät ja vastuut. Ongelman merkittävyyttä riittävän ja tarkoituksenmukaisten palvelujen järjestämisvastuun osalta korostaa samanaikaisesti tapahtuneet kuntien rahoitukseen kohdistuneet leikkaukset.

## **Kotoutumisen tavoitteet ja velvoittavuuden lisääminen**

Kuntien ja hyvinvointialueiden roolien selkeyttäminen on kannatettavaa. Kotoutujien yksilölliset tarpeet tulee huomioida suhteessa velvoittavuuden lisäämiseen ja huomioida maahanmuuttajien palvelujen riittävyys ja saatavuus. Työllisyystilanne huomioiden työllisyyspalvelujen riittävyys korostuu samalla, kun lisätään velvoittavuutta. Päijät-Hämeen hyvinvointialue näkee merkittäviä riskejä kehityskululle, jonka seurauksena on syrjäytyiskehityksen syveneminen ja sosiaali- ja terveydenhuollon tarpeiden kasvu.

## **Alkuvaiheen palveluprosessin muutokset**

Panostaminen palveluprosessin alkuvaiheeseen on merkittävää kotoutumisen kannalta, mutta esitetty säätely ei tuo välttämättä resurssisäästöjä hyvinvointialueille huomioiden jo nykyisin käytössä olevat menettelytavat ja prosessit.

## **Muut huomiot**

-

Forsberg Mika  
Päijät-Hämeen hyvinvointialue

Roiha Marisa  
Päijät-Hämeen hyvinvointialue - toimialajohtaja Mika Forsberg